

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref:

Vår ref: 2013/1782/008/JAT

Dato: 31.10.2013

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I UNIVERSITETS- OG HØYSKOLELOVEN

Vi viser til brev fra Kunnskapsdepartementet datert 10. juli i år om høring til forslag om endringer i universitets- og høyskoleloven.

Departementets forslag inneholder en rekke endringer som innebærer tydeliggjøring av lovbestemmelsenes innhold og klarere ansvarsfordeling mellom de involverte instansene. Universitetet støtter disse forslagene, så som:

- NOKUTs vurderinger i saker som gjelder generell godkjenning av utenlands utdanning ikke kan påklages (§ 3-4).
- "Styret selv" fjernes når det gjelder avgjørelser etter §§ 4-7 til 4-10, og § 4-8 første ledd endres til at skriftlig advarsel skal komme fra *rektor* i forkant av eventuelle bortvisnings-/utestengningsvedtak.
- Endring fra "ved avleggelse av" (eksamen) til "i forbindelse med gjennomføring av" ..(eksamen) i bestemmelser om fusk (§ 4-7 første ledd).
- Samling av bestemmelsene om informasjonsutveksling ved utestengning av studenter og lignende i én lovbestemmelse (ny § 4-12) knyttet til etablering av RUST (Register for utestengte studenter).
- Utvidelse av bestemmelsen i § 4-8 tredje ledd til også å omfatte medvirkning til fusk.
- Presisering av at utgifter til advokat i saker som gjelder annullering av eksamen, bortvisning og utestengning som lærestedene må dekke, skal beregnes ut fra en timesats tilsvarende den til enhver tid gjeldende offentlige salærsatsen, samt at Felles klagenemnd kan sette ned salæret i saker som har tatt lengre tid enn rimelig (§§ 4-8 til 4-11).
- Tvungen avslutning av doktorgradsutdanning, særlig knyttet til sanksjoner ved vitenskapelig uredelighet (§ 4-8 sjette ledd), men se omtale av uklarheter nedenfor.

Postadresse: Universitetet i Nordland
Postboks 1490
8049 BODØ

Avdeling: E-post: postmottak@uin.no
Internett: www.uin.no
Org.nr: 970 940 243

Studie- og forskningsavdelingen

Saksbehandler: Jan Atle Toska
Telefon: 75 51 77 30
Sentralbord: 75 51 72 00
Telefaks: 75 51 74 57

- Den nasjonale politiattestnemnda legges ned og institusjonenes klagenemnd behandler slike saker i første instans. Felles klagenemnd fortsetter å behandle sakene i annen instans (§ 4-9 femte ledd).
- Felles klagenemnd skal behandle klager over lærestedenes avgjørelser etter offentlighetslove (§ 5-1 syvende ledd og § 1 i Forskrift om felles klagenemnd for behandling av klagesaker).
- Ved klager på formelle feil ved eksamen skal lærestedet ved den aktuelle fagavdeling behandle saken i første instans og klageorgan er lærestedets egen klagenemnd (§ 5-2 første, fjerde og femte ledd).
- Rettslig vern av institusjonstittel (§ 7-2 fjerde og syvende ledd).

Det er noen større og mindre uklarheter knyttet til forslagene som er nevnt ovenfor. Når det gjelder foreslått endring av ordlyden i § 3-4, kan formuleringen "NOKUTs faglige vurdering" virke noe forvirrende, siden det her er snakk om generell og ikke faglig godkjenning. Departementet bør vurdere å endre formuleringen, slik at en ikke bruker betegnelsen "faglig vurdering".

En større uklarhet gjelder § 4-8 sjette ledd vedrørende fusk og uredelighet i ph.d.-utdanning. Det må her komme tydeligere fram om endringsforslaget innebærer at regler for annullering og utestengning i §§ 4-7 og 4-8 skal gjelde ikke bare for opplæringsdelen, men også for doktoravhandlingen. Dette vil i så fall innebære en betydelig endring i klagenemndas ansvarsområde, jf. første setning i endringsforslaget "*Institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan vedta tvungen avslutning av ph.d.-utdanning ved vesentlig mislighold...*". I UHRs veiledende retningslinjer for ph.d.-graden er det satt mer åpent ("institusjonen") hvordan vedtak for tvungen avslutning skal gjøres. I UiN sitt ph.d.-reglement er dette delegert til fakultetene.

Departementet foreslår å endre dagens praksis som gir mulighet for to klagesensurordninger i sektoren, "blindsensur" og klagesensur etter forvaltningsloven (§ 5-3 fjerde ledd). Universitetet i Nordland har forståelse for at det er ønskelig med én klagesensurordning i norsk høyere utdanning. Universitetet i Nordland gikk for noen år siden over til klagesensur etter forvaltningsloven, og vi mener at dette gir det beste grunnlaget for en god og kvalitetssikret ny sensur. Det er ikke framført overbevisende argumenter for at "blindsensur" er mest objektiv og rettferdig i høringsinnspillet fra departementet. Det vises til en UHR-undersøkelse fra noen år tilbake som viser større avvik mellom førstekarakter og karakter etter klagesensur ved "blindsensur". Dette i seg selv kan ikke uten videre tolkes som at "blindsensur" er mer objektiv. En slik tolkning må ha som premiss at førstekarakteren i utgangspunkt er feil og at større avvik i klagekarakterer får fram studentens prestasjon på en riktigere måte. De større avvikene kan mer sannsynlig forklares ut fra forskjell i kunnskap mellom førstesensur og klagesensur om eksamensoppgavens og vurderingens kontekst og sammenheng. Ved innføring av "blindsensur" som eneste ordning, vil det her være helt avgjørende å ha gode sensorveiledninger for å minimere sjansene for at sensorene i første og andre instans legger til grunn ulike kriteriesett for sine vurderinger. Selv med tilgang til relevant informasjon som sensorveiledningen, detaljerte emnebeskrivelser og lignende, vil en ved "blindsensur" uansett stå overfor betydelige utfordringer når det gjelder å vurdere

kandidatens prestasjoner i en sammenheng, bl.a. i forhold til de øvrige kandidatens prestasjoner.

Universitetet i Nordland er enig i foreslått endring av § 4-5 første ledd som sikrer studenter rett til utsatt eksamen i forbindelse med fødsel. Når det gjelder forslag om endring av § 9-8 annet ledd, slik at departementet kan avsette enkeltstyremedlemmer i institusjonsstyrene, må det forutsettes at det generelt må være meget tungtveiende grunner som legges til grunn før departementet bruker en slik mulighet.

Med vennlig hilsen

Pål Pedersen
Rektor

Jøn Atle Toska
Studie- og forskningsdirektør